

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 364/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om konsekvenserna av reformen av lotterilagen för förmånstagarna av avkastningen från penningspel

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 364/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Outi Alanko-Kahiluoto /gröna:

Om regeringens proposition med förslag till en ny lotterilag omfattar den i motiveringen nämnda nedgången i intäkter från penningspelsverksamheten, hur ämnar regeringen kompensera finansieringen av främjandet av såväl vetenskaper och konst, som idrott, välbefinnande och hälsa,

samarbetar inrikesministeriet, som ansvarar för lotterilagen, med de övriga ministerierna vid beredningen av reformen av lotterilagen, bland annat med undervisnings- och kulturministeriet, som bär ansvaret för finansieringen av kultur och konst och

ämnar regeringen på lång sikt ändra konstitutionernas lagstadgade statsandel så att den finansieras ur statens budget i stället för med tipsmedel?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Inom inrikesministeriet pågår ett projekt med uppgiften att förbereda ett utkast till regeringsproposition med förslag till ändring i lotterilagen. I propositionsutkastet föreslås att man framdeles endast genom att identifiera sig ska kunna spela på Veikkaus Oy:s penningautomater. De penningautomater som placerats i Veikkaus Oy:s egna spelsalar skulle i det här skedet lämnas utanför den obligatoriska identifieringen vid spel på penningautomater.

Syftet med lagändringen är göra det effektivare att förebygga och minska de olägenheter penningsspel ger upphov till. Penningautomaterna är de produkter för penningspel som orsakar mest olägenheter i Finland. Undersökningar visar att 3,3 procent av befolkningen har problem med penningspel. Omvandlat till antal personer motsvarar andelen drygt 124 000 personer. Eftersom undersökningarna visar att spel på penningautomater orsakar de flesta problemen på befolkningsnivå i Finland, kan identifierat spelande på penningautomater samt de begränsningar av riskfyllt spelande detta leder till avsevärt minska såväl antalet problematiska spelare som spelar riskfyllt som olägenheterna överlag från penningspel.

På grund av det decentraliserade systemet är penningautomaterna starkt närvarande i människors vardagsmiljöer, exempelvis i mataffärer och kiosker. Särskilt för dem som kämpar med allvarligt spelberoende har detta finländska särdrag försvårat deras möjligheter att klarar sig i vardagen. De verktyg för kontroll av spelande som ska knytas till obligatorisk identifiering

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 364/2018 rd

skulle ge dessa spelare möjlighet att kontrollera sitt eget spelbeteende. På så sätt skulle man med verktygen i fråga noggrant och effektivt kunna inverka på att vardagen löper och livskvaliteten för problematiska spelare i synnerhet.

Effektiva åtgärder för att minska olägenheterna från penningspel, bland annat obligatorisk identifiering som innefattar spelbegränsningar, har vanligen även konsekvenser som minskar intäkterna från penningspel. Med tanke på syftet med lotterilagen är det inte motiverat att underlåta att ta i bruk åtgärder som är känt effektiva för att minska olägenheter. Ett sådant förfarande skulle samtidigt innebära ett ifrågasättande av de EU-rättsliga grunderna för den finländska penningspelspolitiken, som bygger på ett monopolsystem. Intäkterna från penningspel är inte någon rättfärdigande grund för vårt system, som bygger på ensamrätt.

Enligt propositionsutkastet ska bestämmelsen om obligatorisk identifiering vid spel på penningautomater träda i kraft först efter en tillräcklig övergångstid för att möjliggöra en kontrollerbar övergång. Det är svårt att bedöma de konsekvenser som lägre intäkter från spel på penningautomater med särskild risk för spelolägenheter har för såväl den ackumulerade totala avkastningen från penningspel som för utvecklingen av finansieringen av organisationer, eftersom flera faktorer inverkar på Veikkaus Oy:s totala avkastning från penningspelsverksamheten, bland annat förändringar i omsättningen av andra produkter rörande penningspel. Veikkaus Oy behandlar bedömningen av intäkterna under de kommande åren tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och jord- och skogsbruksministeriet. Det är inte klart hur intäkterna från penningspel utvecklas eller om de minskar under de närmaste åren och det har således inte i det här skedet fattats några beslut om eventuell kompensering av finansieringen. Vid ministerier pågår inte heller några utredningar av att statsandelar som betalas ur intäkter från penningspel ska övergå till att finansieras ur budgeten.

Inrikesministeriets lagstiftningsprojekt bygger på ekonomipolitiska ministerutskottets riktlinjer från maj 2018, vad gäller övergång till identifierat spel med spelbegränsningar på penningautomater, för att minska olägenheterna från penningspel. Vid inrikesministeriet har förslagen till ändring i lagstiftningen beretts ur perspektivet att man beaktar syftet med lotterilagen och de grunder som i EU-rätten har fastställts för rättfärdigande av monopolsystemet. Regeringens proposition är tänkt att ges till riksdagen för behandling under den pågående höstsessionen. På grund av tidsschemat som getts för beredningen har propositionsutkastet beretts som tjänsteuppdrag vid inrikesministeriet, utan att någon separat arbetsgrupp tillsatts. Under beredningen har man dock hört specialister på spelolägenheter från såväl social- och hälsovårdsministeriet som Institutet för hälsa och välfärd. Inrikesministeriet har inhämtat utlåtanden från bland annat undervisnings- och kulturministeriet, som visavi sin sektor svarar för utdelningen av intäkter från penningspel. Avsikten är att genom förordning av statsrådet bestämma om de tekniska detaljerna kring identifieringen. Beredning av förordningen inleds innan bestämmelsen om identifiering vid spel på penningautomater träder i kraft, och avsikten är att beredningen ska ske i samarbete med representanter för kontaktgrupper.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 364/2018 rd

Helsingfors 15.10.2018

Inrikesminister Kai Mykkänen